

Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу
САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ
Зборник радова са VI научног скупа младих филолога Србије, одржаног
22. марта 2014. године на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу
Година VI / књ. 1

Издавач

Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу

Уређивачки одбор

Проф. др Милош Ковачевић
Проф. др Радивоје Младеновић
Проф. др Божинка Петронијевић
Проф. др Драган Бошковић
Проф. др Никола Рамић
Проф. др Катарина Мелић
Доц. др Никола Бубања
Доц. др Владимир Поломац
Доц. др Маја Анђелковић
Доц. др Часлав Николић
Др Јелена Петковић

Одговорни уредник

Проф. др Милош Ковачевић

Рецензенти

Проф. др Милош Ковачевић
Проф. др Радивоје Младеновић
Проф. др Никола Рамић
Проф. др Божинка Петронијевић
Проф. др Вања Станишић
Проф. др Милена Маројевић
Проф. др Мирјана Мишковић Луковић
Проф. др Тијана Ашић
Проф. др Александар Милановић
Проф. др Анђелка Пејовић
Доц. др Сања Ђуровић
Доц. др Владимир Поломац
Доц. др Ана Јовановић
Доц. др Јелена Даниловић
Доц. др Славко Станојчић

Зборник радова са VI научног скупа младих филолога Србије
одржаног 22. марта 2014. године
на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу

САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

Година VI / књ. 1

Крагујевац, 2015.

Жељко Степановић¹
Београд

ПОСТВЕРБАЛИ С ОСНОВОМ (-)БОР- ОД КОНТИНУАНАТА ПСЛ. ГЛАГОЛА *ВЪРАТИ У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ²

У овом раду анализираће се и поствербали с основом (-)бор- изведени од глагола *бра-ши* и његових префигурираних облика у српском језику: *бора*, *збор*, *избор*, *набор*, *одбор* итд. Такође, биће дат осврт и на изведенице од тих поствербала: *борашти*, *зборишти*, *изборка* итд. Лексеме ће бити ексцерпирание како из књижевног језика тако и из дијалеката. Циљ рада је да се изврши семантичка анализа наведене лексике, односно да се утврди у којој мери се поклапа семантика изабраних глагола и њихових поствербала, и постоје ли нова значења.

Кључне речи: српски језик, семантика, поствербали, основа (-)бор-.

1. Прасловенски глагол **bъrati*, *berǫ* јесте континуанта пие. корена **bher-* (ЕССЈа 3: 162–163 s.v. *bъrati*, СП 1: 485–487 s.v. *bъrati*, ЕРСЈ 3: 279–288, s.v. *бирати*¹). Постоји пет основа овог глагола у псл. језику које се изводе из тог корена: **ber-*, **bъr-*, **bor-*, **bir-* и **běr-*. Презентска основа **ber-* јесте примарна и одговара облицима у другим ие. језицима: нпр. гр. φέρω, лат. *ferō* итд. Инфинитивна основа **bъr-* је секундарна. Код поствербала вокализам *(-)*borъ* старији је од вокализма *(-)*birъ*. Основа **běr-* највероватније нема континуаната у срп. језику. Облици као *разбијерати*, могу се тумачити као псеудојекавизми (ЕРСЈ 3: 287, s.v. *бирати*¹). Псл. глагол **birati* је итератив од **bъrati*. Симплекс (*бирати*) у словенским језицима слабије је заступљен, а и касније посведочен од превербалних сложеница. Поред глаголског пара *брати* : *бирати*, централне лексеме у овом псл. гнезду јесу именица **bermę* (срп. *бреме*) и придев **berd'a* (срп. *брећ*). Стсл. именица *бракъ* најчешће се изводи из глагола **bъrati*, али засада нема сигурну етимологију. Именица *бора* јавља се само на сх. језичком терену и најчешће се тумачи као резултатив од глагола *брати се*. Изворна пие. семантика чува се у псл. **bermę*, *bermene* „ношење”, „ношени терет”, „плод”, које је у срп. дало *брѐме*, *-ена*.

Предмет овог рада биће поствербалне творенице с вокализмом *(-)*borъ* од континуаната псл. глагола **bъrati* у српском језику. То су следећи поствербали: *бор*, *бора*, *забор*, *збор*, *избор*, *набор*, *одбор*, *пребор*, *прибор*, *разбор*, *сабор*, *соброр*, *убор*. Циљ рада је да се изврши семантичка анализа наведене лексике, односно да се утврди у којој мери се поклапа семантика изабраних глагола и њихових поствербала, и постоје ли нова значења. Биће коришћен компаративни метод у анализи. Ексцерпирани су следећи речници: *Речник српскохрватског књижевног и народног језика САНУ* (РСА), *Речник српскохрватскога књижевног језика*

¹ zhelhko@gmail.com

² Овај чланак је настао као резултат рада на пројекту бр. 178007 „Етимолошка истраживања српског језика и израда *Етимолошког речника српског језика*”, који у целини финансира Министарство просвете и науке Републике Србије.

МС (РМС), *Рјечник хрватскога или српскога језика* ЈАЗУ (РЈА), као и релевантни дијалекатски речници и збирке речи. У раду ће бити наведене само неке од ексцерпираних лексема. За упоредни материјал из других словенских језика ко-ришћени су одговарајући етимолошки, али и други речници.

2.1. *исл. *borǫ* (< *bǫrati)

- *бѡр* м. „бора” (РСА 2, 1962)
- буг. *бор* „набрано место на одећи” (БЕР 1, 1971: 67, s.v. *бор*³), рус. дијал. *бор* „набори на одећи” (СРНГ 3: 1968)
- *брѣти, бѣрѣм / бѣрѣм* impf. заст. „правити на наборе, скупљати у наборе, набирати” (РСА 2, 1962)

2.2. *исл. *jǫzborǫ* (< *jǫzbǫrati)

- *ѡбор* м. „одабирање, бирање”, „оно из чега се може бирати, асортиман”, „оно што је изабрано као најбоље, најкарактеристичније и сл.”, „бирање људи путем гласања у разне органе власти и представничка тела” (РСА 7, 1971), *поѡбор* adv. (у атрибутској служби, у полусложеницама) „понајбољи, понајврснији” (РМС 4, 1971), *ѡборит, -а, -о* „пробран”, „изврстан, одличан” (РСА 7, 1971), *ѡбѡрка* f. „мушки струк конопље, Cannabis sativa” (РСА 7, 1971), *ѡборница* f. „мушки струк конопље, Cannabis sativa” (РСА 7, 1971), *ѡбѡрѡча* f. „квалитетна кудеља” Ловра, Мађарска (РСГВ 3, 2003).
- буг. *ѡбор* „избор” (РБЕ 6, 1990), мак. *ѡбор* „id.” (РМЈ 1986), слн. *ѡбор* „id.” (ССКЈ 2, 1975), струс., рус. цсл. *ѡборѣ* „id.” (ЕССЈа 9 1983: 18, s.v. *jǫzborǫ)
- *ѡбѡрати, ѡбѡберѣм / ѡбѡберѣм* pf. „одлучити се за некога или нешто између више могућности, из већег броја или количине, извршити избор, пробрати, одабрати” (РСА 7, 1971)

2.3. *исл. *naborǫ* (< *исл. *nabǫrati*)

- *нѡбор* м. „пресавијена тканина, бора начињена при изради одеће”, „превој, прегиб, бора која се слободно формира на одећи”, „врста ушивеног украсног набора на народној ношњи”, „бора, бразда на кожи (лица)”, „уопште испупчење, кожаста бора на телу или на унутрашњим органима”, „вијуга на површини мозга”, „срчани залистак”, „мрешка на воденој површини”, „галасасто испупчење у земљишту” (РСА 13, 1988), *нѡбор* м. „слој, гомила”, „жуљ” Ускоци (Станић 1, 1990), *нѡборак, -ѡрка* м. „набор” (РСА 13, 1988), *нѡборан, -рна, -рно* геол. „који се простире у наборима, веначни; прекривен наборима”, песн. заст. „набран (о одећи)” (РСА 13, 1988), *нѡборит, -а, -о* „који има наборе” (РСА 13, 1988), *нѡборитѡст, -ѡсти* f. „својство онога што је наборито” (РСА 13, 1988), *нѡборић* м. dem. *набор* (РСА 13, 1988), *нѡбѡрѡћ* м. „врста набраног оковратника” (РСА 13, 1988), *нѡборскѡј, -ѡ, -ѡ* „који се односи на набор, на наборе (о веначним планинама)” (РСА 13, 1988)
- буг. *нѡбор* „набор (на одећи)” (РБЕ 10, 2000), мак. *набор* „id.” (РМЈ 1986), чеш. (ретко) *нѡбор* „id.” (ПСЈЧ 3, 1938–1940), рус. дијал. *набѡр* „id.” (СРНГ 19, 1983)
- *нѡбрати, нѡберѣм / нѡберѣм* pf. „прекрити борама, браздама”, „сложити у наборе, израдити са наборима”, „намрешкати, усталасати”, геол. „скупити, формирати у боре”, „скупити”, „скупити се, накупити се (о гноју)” (РСА 13, 1988)

2.4. *исл. *orzborъ* (< *исл. *orzbrvrti*)

■ *рѝбор* м. „способност логички мислити; разборитост, разложност, разум” (РМС 5, 1973); *рѝбор* м. „разликовање, разлика”, „свест”, „говорничка вештина основана на правилима разума”, „разумна мера”, „рашчлањивање, разлагање, анализа”, „распоред у времену” (РЈА 13, 1953), *рѝборан*, *-рна*, *-рно* „разборит” (РМС 5, 1973), *рѝбораци*, *-бѝра* м. „брашно просушено при ватри у тави, да цицвара буде сипка и крупичава” Лика (РЈА 13, 1953), *рѝборит*, *-а*, *-о* „разуман, трезвен, mudar, разложен”, „широк, простран” (РМС 5, 1973), *неразбѝрит*, *-а*, *-о* „неразуман, тврдоглав” Црна Трава (Стојановић 2010), *рѝборито* adv. „на разборит начин, мудро, трезвено, разумно” (РМС 5, 1973), *рѝборито* adv. „јасно, на свом месту, нормално” Црна Трава (Стојановић 2010), *рѝборито* adv. „добро умешено (тесто)” Мачва (Јазић 2000), *рѝборно* adv. „разборито” (РМС 5, 1973)

□ буг. дијал. *рѝбор* „разумна, разумљива реч” (ЕССЈа 32 2005: 257, s.v. *orzborъ), слн. *razbòr* „разум” (Плетершник 2, 1895), рус. дијал. *разбѝр* „распознавање (слухом, видом и сл.), разумевање” (СРНГ 33, 1999), укр. *розбѝрливий* „паметан, разборит” (ЕСУМ 1 1982: 248, s.v. *bráti*)

● *разѝбрати*, *-берѝм* / *-бѝрѝм* pf. „доћи до јасне чулне представе о чему, распознати, разазнати (очима, слухом)”, „доћи до извесности о чему, схватити, разумети”, „нарасти при печењу (о хлебу)” (РМС 5, 1973)

2.5. *исл. *otъborъ* (< *исл. *otъbrvrti*)

■ *ѝдбор* м. „група изабраних или наименованих лица која представља орган власти или званично тело при каквом удружењу, организацији, странци и сл. са одређеним задужењима и правима у обављању каквих функција, послова и др.”, заст. „издвајање из неке множине, одабирање”, „најбољи примерци стоке за приплод; семе (биљака) одабрано за сетву”, „део на ткачком разбоју који обезбеђује правилно распоређивање жица основе да се при ткању не замрсе или укрсте” (РСА 16, 2001), *ѝдбор* м. „5–6 ока лепог грожђа остављеног за себе при задружној берби” (РЈА 8, 1917–1922), *ѝдбораци*, *-бѝра* м. „посебно спремљен обед за некога; специјално, одлично јело” Пива (Гаговић 2004), *ѝдбораци* м. „одабрано јело; уважавање, пажња, привилегија” Никшић (Ђоковић 2005), *ѝдбѝраш*, *-аша* м. заст. „члан одбора” (РСА 16, 2001), *ѝдбѝрача* f. бот. „мушки струк конопље, *Cannabis sativa*” Ужице (РСА 16, 2001), *ѝдбѝрица* м. „члан одбора” (РСА 16, 2001)

□ буг. дијал. *ѝдбур* „изабрани најбољи гроздови после бербе, остављени за јело” (ЕССЈа 36 2010: 153, s.v. *otъborъ), мак. *ѝдбор* „ѝдбор” (РМЈ 1986), слн. *odbòr* „ѝдбор” (ССКЈ 3, 1979), пољ. ретко *odborny* „изабран, боље сорте” (СЈП 3, 1952), рус. дијал. *отбѝр* „нешто изабрано, бољег квалитета” (ЕССЈа 36 2010: 153, s.v. *otъborъ)

● *ѝдбрати*, *-берѝм* / *-бѝрѝм* pf. „одлучити се, определити се за некога или нешто између више могућности, пробрати, изабрати”, „одлучујући се за одређеног кандидата или кандидате изабрати, поставити некога на какву дужност, дати некоме одређено звање и сл.”, „подесити, при намотавању на вратило, ширину пређе на штапцима” (РСА 16, 2001)

2.6. исл. *perborǫ (< исл. *perbǫrati)

■ **прѣбор** т. „врста ткања” (РМС 4, 1971), **прѣбор** т. „набор, бора” Тимок (Динић 2008), **прѣборак** т. „набор, бора” Тимок (Динић 2008), **прѣборѝнацѝ, -ницѝ** т. „врста народног веза” (РМС 4, 1971), **прѣборѝрка** f. „набор, фалта” Црна Трава (Стојановић 2010), **прѣборѝчица** f. dem. од **прѣборѝрка** Црна Трава (Стојановић 2010), **прѣборѝнѝ, -ѝ, -ѝ** „који се односи на пребор” (РМС 4, 1971), **прѣборѝски** adv. „као у пребору, на начин пребора” (РМС 4, 1971)

□ рус. дијал. **перѣбор** т. „ткана шара; тканина изаткана шарама” (СРНГ 26, 1991)

● **прѣбѣре** 3. sg. pf. „начинити наборе (првенствено на тканини)” Тимок (Динић 2008)

2.7. исл. *priborǫ (< исл. *pribǫrati)

■ **прибор** т. „скуп направа које служе за одређену сврху” (РМС 5, 1973), **прибор** т. „рибарски прибор” Војводина (РСГВ 7, 2007), **прибор** т. „средства потребна да се нешто уради” Ускоци (Станић 2, 1991), **приборѝрка** f. „врста шарене вулене футарке (прегаче)” Лесковац (Митровић 1984).

□ буг. **прибор** „прибор”, дијал. „скупљање зимнице” (БЕР 5 1996: 696, s.v.v. **прибор**¹, **прибор**³), слн. **príbor** „прибор” (ССКЈ 4, 1985), укр. **прибір** „одећа, опрема, украс” (ЕСУМ 1: 248, s.v. **брáти**), чеш. **přibor** „прибор за јело” (ПСЈЧ 4, 1944–1948), рус. **прибор** „гарнитура, прибор за јело, прибор” (БТСРЈа 2000)

● **прибрѝти, -берѝм / -бѣрѝм** pf. „с(а)купити, прикупити што у каквој количини мало-помало, узимајући од разних људи, из разних извора”, „наместити тесно једно уз друго, скупити уједно, сложити, саставити” (РМС 5, 1973), **прибѝрам** impf. „повлачити, задржавати млеко (о крави)” Јабланица (Жугић)

2.8. исл. *sǫborǫ (< исл. *sǫbǫrati)

■ **а) збѝр / збѝр, збѝра** т. „већа група људи (или бића којима се приписују људске особине) скупљених на једном месту”, „састанак већег броја људи ради договора, дискусије”, „савет, веће”, „колектив (колегијум, ред, кор и др.)”, „црквени сабор”, „хор” (РСА 6, 1969), **збѝр, збѝра** т. „разговор, говор” Косово (Елезовић 1, 1932), **збѝран, -рна, -рно** „причљив, говорљив, речит” (РСА 6, 1969), **зборѝрити, збѝрѝрѝм** impf. „посећивати црквене зборове, саборе” (РСА 6, 1969), **збѝраѝција** т. „онај који збори, говори; вешт говорник” (РСА 6, 1969), **збѝрит / збѝрит, -а, -о** „говорљив, речит” (РСА 6, 1969), **збѝрити, -ѝм** impf. „изговарати речи, причати; изјављивати, излагати”, „разговарати, расправљати, општити (говором), ословљавати се, одржавати нормалне односе”, „чинити прекоре, опомињати”, „проносити о некоме гласове”, „држати говор, проповедати, беседити”, „служити, читати (молитву, службу, мису)”, „служити се одн. моћи се служити неким одређеним језиком, дијалектом и сл.”, „садржавати податке, гласити”, „долазити до изражаја; служити као доказ нечега” (РСА 6, 1969), **збѝрѝт, -ѝм** impf. „говорити, причати, саветовати” Васојевићи (Боричић Тиврански 2002), **збѝрѝм** impf. „говорити, причати”, „разговарати”, „забављати се (о девојци и младићу)” Јабланица (Жугић 2005), **прѝзбѝрити, прѝзборѝм** pf. „поразговарати” Бегеч (РСГВ 7, 2007), **прѝзбѝрѝт, -ѝм** pf. „проговорити, рећи; изнудити говорење, признање” Васојевићи (Боричић Тиврански 2002), **прѝзбѝрим** pf. „проговорити” Врање (Златановић 1998); **збѝрљив, -а, -о** „причљив”

(РСА 6, 1969), *збрњак* т. „обредни, свадбени хлеб који окићен стоји на столу испред младенаца за време свечаног ручка” Тимок (Динић 2008); *незбор* т. „неговорење” Пива (Гаговић 2004), *озборѡвѡт*, *озборѡвам* импф. „оговарати” Косово (Елезовић 2, 1935)

б) *сабор* т. „скуп, састанак већег броја људи на једном месту”, „скуп народа код цркве, црквена слава” (РМС 5, 1973), *сабрѡиш*, *-ѡиш* т. „члан сабора, саборник” (РМС 5, 1973), *сабрѡисати*, *-ишѡм* импф. „саборовати” (РМС 5, 1973), *сѡбрѡит*, *-а*, *-о* „разуман, трезвен, паметан” Васојевићи (Боричић Тиврански 2002), *сѡборити*, *-ѡм* импф. „саборовати” (РМС 5, 1973), *сѡборниѡк* т. „члан сабора” (РМС 5, 1973), *сабрѡник* т. „свадбени хлеб украшен шарамом од теста, јабукама, цвећем, станиолом и сл.” Црна Река (Марковић 1986)

в) *сабор* „саборна црква, катедра”, „сабор, збор” (РЈА 15, 1956), *сабрѡ* т. „сабор, вашар” Јабланица, Црна Трава (Жугић 2005; Стојановић 2010), *сабрѡиште* п. „сабориште” Врање (Златановић 1998), *сабрѡиште* п. „место на коме се одржава сабор” Црна Трава (Стојановић 2010), *сабрѡник* т. „врста свадбеног колача” (Јовановић 2004), *сабрѡњак* т. „обредни свадбени хлеб који окићен стоји на столу испред младенаца” Тимок (Динић 2008), *сабрѡује* 3. sg. импф. „учествовати, уживати на сабору” Црна Трава (Стојановић 2010), *сабрѡиѡја* т. „учесник народног сабора” Врање (Златановић 1998), *сабрѡиѡује* sg. импф. „проводити се на сабору” Црна Трава (Стојановић 2010)

• *збрѡти*, *збрѡѡм* / *збрѡѡм* рф. „позивом или на који други начин учинити да више лица са разних страна дођу, да се окупе на једном месту, сазвати”, „нешто растурено, расуто скупити на једно место, набацати, згрунути, усугити у нешто; покупити”, „скупити уједно, сјединити, концентрисати” (РСА 6, 1969); *сѡбрѡти*, *сѡберѡм* / *сѡберѡм* рф. „скупити на једном месту многе позивајући их на састанак, сазвати”, „скупити на једно место ствари, предмете” (РМС 5, 1973); *сабрѡѡм* рф. „скупити, покупити; окупити на једном месту” Јабланица (Жугић 2005)

2.9. ѡсл. **uborъ* (< ѡсл. **ubъrati*)

■ *ѡбор* т. „набор, превој”, „опрема” (РМС 6, 1976), *ѡбор* т. „преплет, део на предњем делу опанка где су опуте преплетене”, „танка тканина извезена која служи као украс и коју девојка даје момку као милошту” (РЈА 19, 1967), *ѡборак*, *-ѡрка* т. „набор, превој”, „дрвена посуда која служи као мера за жито, мерица” (РМС 6, 1976), *ѡборак*, *-рка* т. „мера за земљу као дан орања” Косово (Елезовић 2, 1935)

□ чеш. слч. *ѡbor* „одећа” (ПСЈЧ 6, 1951–1953), рус. *ѡбор* „id.” (БТСРЈа 2000), укр. *ѡбир* „id.” (ЕСУМ, 1 1982– : 248, s.v. *брѡти*)

• *ѡбрѡти*, *ѡберѡм* / *ѡберѡм* рф. „направити наборе, боре, набрати, наборати” (РМС 6, 1976)

2.10. ѡсл. **zaborъ* (< ѡсл. **zabъrati*).

■ *зѡбор* т. „врста шаре у ткању” Славонија (РСА 5, 1968)

□ укр. дијал. *зѡбором* „начин ткања” (ЕСУМ 1 1982– : 247, s.v. *брѡти*)

2.11. срѡ. *бора*

■ *ѡбра* f. „удубљење са напоредним испупчењем, дугуљастог облика, на некој површини (на кожи човека или животиње, на кори, тканини и др.)”, „прав

Дошло је и до преплитања значења међу анализираним поствербалима: значење „набор” садржано је у следећим лексемама *бора*, *набор*, *пребор*, *сабор*, *убор*, што одговара преплитању значења међу префигираним глаголима. Стога се увек мора имати у виду целокупно гнездо глагола *брати* при анализи. А да је неопходан увид и у друге словенске језике за потпуну слику и тумачење неких појава у овом гнезду, показује нпр. срп. дијал. облик *собор*, односно буг. дијал. облик *собор*.

Литература и извори

- БЕР 1971– : *Български етимологичен речник*, Софија: Издаелство на Българската академия на науките.
- Боричић Тиврански 2002: В. Боричић Тиврански, *Рјечник васојевићког говора*, Београд: Просвета.
- БТСРЈа 2000: *Большой толковый словарь русского языка*, Санкт-Петербург: Норинт.
- Гаговић 2004: С. Гаговић, Из лексике Пиве (село Безује), СДЗб, 51, Београд: 1–312.
- Динић 2008: Ј. Динић: *Тимочки дијалекатски речник*: Београд: Институт за српски језик.
- Ђоковић 2005: Љ. Ђоковић, *Говорни драгуљи никшићког краја*, Београд: Интерпрес.
- Елезовић 1932–1935 : Г. Елезовић, *Речник косовско-метохиског дијалекта*, 1–2, СДЗб 4, СДЗб 6.
- ЕССЈа 1974– : *Этимологический словарь славянских языков*, Москва: Издательство „Наука”.
- ЕСУМ 1982– : *Етимологичний словник української мови*, Київ: Наукова думка.
- Жугић 2005: Р. Жугић, *Речник говора Јабланичког краја*, СДЗб, 52.
- Златановић 1998: М. Златановић, *Речник говора јужне Србије*, Врање: Учитељски факултет.
- Јовановић 2004: В. Јовановић, *Речник села Каменице код Ниша*, СДЗб, 51, Београд: 313–688.
- Лазић 2000: А. Лазић, *Јела и пића у Мачви*, Шабац: аутор.
- Марковић 1986: М. Марковић, *Речник народног говора у Црној Реци*, СДЗб, 32, Београд: 244–500.
- Митровић 1984: Б. Митровић, *Речник лесковачког говора*, Лесковац: Народни музеј у Лесковцу.
- Плетершник 1895–1895: *Slovensko-nemški slovar*, Ljubljana: Knezoškofijstvo.
- ПСЈЧ 1935–1957: *Příruční slovník jazyka českého*, I–VIII, Praha: Státní nakladatelství.
- РБЕ 1977– : *Речник на българския език*, Софија: Издаелство на Българската академия на науките.
- РЈА 1880–1976: *Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, I–XXIII, Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti.
- РМЈ 1986: *Речник на македонскиот јазик со српскохрватски толкувања*, Скопје: Македонска книга / Графички завод Гоце Делчев.
- РМС 1967–1976: *Речник српскохрватског књижевног језика*, 1–6. Нови Сад, Матица српска.
- РСА 1959– : *Речник српскохрватског књижевног и народног језика*, Београд: Институт за српски језик САНУ.
- РСГВ 2000–2010: *Речник српских говора Војводине*, 1–10, Нови Сад: Матица српска.
- СДЗб – *Српски дијалектолошки зборник*, Београд.
- СЈП ²1952–1953: J. Karłowicz, A. Kryński, W. Niedźwiedzki, *Słownik języka polskiego* I–VIII, Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy [wydanie fotooffsetowe].
- СРНГ 1968– : *Словарь русских народных говоров*: Москва / Санкт-Петербург (раније: Ленинград): Издательство „Наука”.

ССКЈ 1970–1991: *Slovar slovenskega knjižnega jezika*, I–V, Ljubljana: Državna založba Slovenije.

Станић 1990–1991: М. Станић, *Ускочки речник*, 1–2, Београд: Научна књига.

Стојановић 2010: Р. Стојановић, *Црнотравски речник*, СДЗБ, 57.

ОТГЛАГОЛЬНЫЕ СУЩЕСТВИТЕЛЬНЫЕ С ОСНОВОЙ (-)БОР- ОТ КОНТИНУАНТОВ ПРАСЛАВ. ГЛАГОЛА **ВЪРАТИ* В СЕРБСКОМ ЯЗЫКЕ

Резюме

В работе рассматривается проблема отглагольных существительных с основой (-)бор-, производные от глагола *брати* и его префиксных форм в сербском языке: *бора*, *збор*, *избор*, *набор*, *одбор* и т.д. Также мы будем принимать во внимание производные от этих отглагольных существительных: *борати*, *зборити*, *изборка* и т.д. Лексемы будут взяты как из литературного языка, так и из диалектов. Целью данной работы является семантический анализ приведенной лексики, то есть определение, в какой мере совпадает семантика выбранных глаголов и их отглагольных существительных, а также существуют ли их новые значения.

Ключевые слова: сербский язык, семантика, отглагольные существительные, основа (-)бор-.

Желько Штепанович